

Postzegelvereniging

“Onderling Contact”

Bergen op Zoom

Opgericht 24 oktober 1955

Suikerlab Bergen op Zoom

November 2020

De suikerfabriek Wittouck aan de Zuidzijde Haven is gerealiseerd in 1863 en is in bedrijf geweest tot 1916. Is daarna overgenomen door coöperatieve suikerfabrieken en doorontwikkeld tot de in 1917 gebouwde welbekende Zeeland. In 1925 besloeg dit meerdere hectare. Er waren kantoren, woningen, een pakhuis, een kabelbaan, een spoorbaan, een locomotievenloods en de Zeelandhaven.

IRS voor verbouwing 1952

IRS na verbouwing 1952

Op 5 juni 1930 werd het *Instituut voor Suikerbietenteelt* opgericht. Het instituut werd gevestigd in de voormalige laboratoria en personeelsverblijven van de in 1929 gesloten suikerfabriek 'De Zeeland'.

Twee panden van suikerfabriek de Zeeland aan de Zuidzijde haven. In 1930 verbouwd tot instituut voor Suikerbietenteelt.

Tot winkelcentrum verbouwde fabriekshallen van suikerfabriek De Zeeland.

In de jaren veertig werd de naam gewijzigd in *Instituut voor Rationele Suikerproductie* (IRS) en is het onderzoeks- en kenniscentrum voor de suikerbietenenteelt in Nederland. Het voormalig suikermagazijn van de fabriek Zeeland aan de van Konijnenburgweg werd in 1946 aangekocht om hierin extra laboratoria te bouwen. Al snel kwam men op het idee het gehele instituut hierin onder te brengen. Het uitwerken van deze plannen leverde wel veel vertraging op. In het najaar van 1950 werd begonnen met de verbouwing. De verdiepingshoogtes werden aangepast en werd de gebogen betonnen constructie toegevoegd met een gebogen lichtstraat. De entree werd vergroot door een uitkragende erker met zicht op de Peperbus. Er werden stalen raam- en deurkozijnen in de gevel geplaatst en de vloeren werden afgewerkt met terrazzo, tegelwerk en eiken parket. In maart 1952 is het gebouw opgeleverd, waarna het IRS verhuisde naar dit voormalig suikeropslagmagazijn. Op 11 juni 1952 werd het officieel geopend door minister van Landbouw Sicco Mansholt.

Plaquette bij opening

De gebogen lichtstraat aangebracht bij verbouwing 1952

In de loop van de jaren werden geen grote verbouwingen meer uitgevoerd, maar de chemische en microbiologische laboratoria werden wel gemoderniseerd en aangepast aan de geldende eisen. Het IRS gebouw is een herkenbare erfenis uit het industriële verleden van Bergen op Zoom. Het pand is een karakteristiek voorbeeld van wederopbouw architectuur met een unieke constructie. Het pand heeft echter geen status als Rijks- of gemeentelijk monument. Op 23 augustus 2018 heeft de gemeenteraad ingestemd met het voorstel om het Suikerlab aan te kopen voor de ontwikkeling van een broedplaats voor de agrofoodindustrie; de plek waar bedrijven, studenten en start-ups elkaar kunnen vinden om te innoveren op het gebied van de agrofood. En tevens een plek waar studenten lessen kunnen volgen. Dat moet allemaal gebeuren in het voormalige Suikerlab.

Bronnen:

Zoete invallen; 75 jaar onderzoek en voorlichting voor de Nederlandse suikerbietenenteelt. IRS 2005.
 West Brabants Archief (WBA)
 Gemeente Bergen op Zoom
 BNDeStem en Wikipedia